

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ،
آلتی آیلغی (۳۵۱) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۸۰) ،
آلتی آیلغی (۴۵۱) غروشدرد .

ارارہ خانہ

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولونماز .

البريد

اخطارات

رساله مزردن آلدیغی کوسترلك
شرطيله يتون یازیلر هر هانکی بر
غزته طرفندن اقتباس اولونه بیلیر .

مکتوبلرک ، امضالری واضح
واوقوناقلی اولمسی و آبونه صره
نومروسنی محتوی بولمسی لازمدرد .

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلمسی
رجا اولنور .

یاره کوندرلدیکی زمان نه به دائر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلمسی رجا
اولنور .

مارسیلیا ده کی فرانسیز تاجر لړك جزاړلی تاجر لړدن بومقدارده آله جقاری بولونديغنی درمیان ایتدی ومستهلك پارس تجارت او طه سنجه حانی ایسته دی . حسین پاشا بوكا راضی اولادی . محكوم به اولان پاره مك تأدیه سنی طلب ایتدكدن باشقه جزاړ حكومتیله دیکردولتیر آرمه سنده کی معاهدات تجاریه به استناداً تاجر لړك محاکمه لرینه جزاړده باقیلمسی ایچون اصرار ایتدی . بونك نتیجه سی اوله رق فرانسه جزاړه هجوم واستیلا ایتدی . جزاړی بوضورتله اسارتی آلتیه آلدقندن صكرا كوزنی تونس دیكدی . وكندیسك دولت عثمانیه دن كوردیكنه تاریخك شهادت ایتدیكى لطفلی اصلاقاله آلمایه رق یاواش یاواش تونس امراسنه صوقولوب اولری خلافتدن اوزاقلاشدیرمه به باشلادی . اولرله كیزی برطانی معاهدله عقد ایتدی . حسین بکی خفياً تهدید ایتدی . اوده دولت عثمانیه مك جزاړی تخلص ایچون كوندرمش اولدینی طاهر پاشاك تونس طور اغندن كچمنه مانع اولدی ومقام معذرتده فرانسه مك سوق انفعال ایله تونسده هجوم ایدمكچكندن قورقديغنی سرداپادی .

۱۸۴۶ سنه میلادیسنده احمدپاشا پاریسی كورمه به كیتدی . كندیسك بوسیا حق متبعین مساعده استحصال ایتكچكزین وقوعه كشن واهالینك صوك درجده انفعالی جلب ایشدی . حتی اك بویوك مفتی شیخ ابراهیم ریاحی ، پاشایه شویله دیمشدی :

— بور سیاحت كه زمانی ده ، سمی ده موافق دكل .

فرانسزلر احمد پاشایه ، دولت عثمانیه سفیری حاضر بولمقزین لوئی فیلیپه ملاقات حاضر لادیلر . مسورتله دوام ایدرك تونسك حقوقی ، دولت عثمانیه مك حقوقی . عثمانیه ومقصد لرینه وصول ایچون خاشرلردن استعانه ایتیه باشلادیله . فرانسزلر ك بوجركت لړندن زوالی اهلای مك یورمكی یانیزدی . نهایت فرانسزلر دولت علیه مك روسیه محاربه سندن یورغون بر حالدیه حقیقه رق اصلاحات ایله مشغول اولمسی فرصت اتخاذا ایتدیلر . تونسله جزاړ آرمه سنده كان جیل خمیره ساكن بولان اهلایك كندی تبعه سینه قارشى تجاوزاتده بولندقلرینی ایلری سورمك بوجم تجاوزی تأدیب ایتك داعیه سیله ۱۲۹۸ سنه سنده حركته باشلادیلر . بواضا ایه تمامیه باطل ایدی . زیرا جیل خمیر اهلایسی طرفندن تجاوزه معروض قالدقلری بیلدیریلن وتونس حدودینه یاقین بریده اقامت ایتكده اولان جزاړیلر تونس حكومتته مراجعت ایدرك فرانسزلر ك ادعا ایتدكلری وقعه مك قطعاً اصلی اولمديغنی بیلدیردیلر وجیل خمیر اهلایسی بوتهمتدن تبرئه ایتدیلر . فرانسزلر تونس بکی ایله كیزلیجه اتفاق ایدرك تونسلیلری آلداندیلر : ظاهراً صرف جیل خمیر اهلایسی تأدیب ایچون حركات عسکریه به باشلادیلر . بوجیله به مراجعتدن مقصدلری ده تونسلیلر ك مدافعه به قیام ایتلری احتمالی منع ایلك ایدی . الحاصل اوردولریله تونس كیره رك قصر سعیده قدر كلدیلر واوزمان ترتیب ایتش اولدقلری معاهدنی صادق بكك الله ویرمك امضا ایتمسی تكلیف ایلدیلر .

باردانه اوقادار فنادر ، كه بدایی ، محاسن اخلاقی ، انتظام وجدیتی سوهن هر كس اولردن نفرت ایدم .

مسلمانلر ! ملتزمك یوزونك گولمسه سی وسعاده اولاشماسی هر صاحب صنعت ومسلكك اوصنعت ومسلكدكه کی وظیفه لری حقیقه وكال جدیت واستقامتله ایفا ایتهلرینه باغیدر . بویله اولمديقجه بزرقیدن ، ترقی بزدن بك ، بك چوق اوزاقدیر . شو حالده كوزومزی آجالیم واوكا گورمه جالشالیم . قره سی . ح . بصری

تونس و جزائر استقلالی

۲

تونس و جزائر خطه سی :

بو اقالیم شمالاً و شرقاً بحر سفید ایله ، غرباً مراکش ، جنوباً صحرای کیر و طرابلس غرب اراضیسی ایله محدود اولوب مساحت سطحیسی ۷۹۰،۰۰۰ کیلومتر مربعندن ، نفوسی ایه ۷،۰۰۰،۰۰۰ یری اهالی ایله یارم میلیون فرانسز وساراجنیلردن عبارتدر . عربلر بوملكتلی اوچنجی خلیفه حضرت عثمان رضی الله عنك زماننده ، ۲۹ سنه هجریه سنده فتح ایتدیلر ، كه اونندن صوكران عصر لړده خلافت اولان مربوطیتلرینی تمامیه محافظه ایتك شرطیه اداره سی صاحب لرینك الله ایدی . حتی بر آراق حجازی ، اندلسی وبویكی قطعه آرمه سنده کی بلادی حاكیتلری آلتیه آلمشردی .

بی حفص حكومتی جزاړی حمایه دن اظهار عجز ایدنجه ۹۱۶ سنه هجریه سنده اسپانیوللر مستولی اولدیلر ، كه بارباروس خیرالدینك قارداشی اوروج غازی قطعه بی اسپانیوللردن استرداد ایدرك پادشاه آل عثمانه بیعت ایتدی . صوكران بارباروس خیرالدین بیزرتی استرداد ایدرك خلیفه عثمانی نامه خطبه اوقوتدی . بو خبر حسن حفصی به اصل اولونجه قاچدی . بارباروس خیرالدین ۹۳۵ ده تونس كیردی . لکن حسن حفصی اسپانیوللر ك مظاهرتیه خیرالدینه قارشى حركت ایدنجه خیرالدین جزاړه كچدی . ۹۸۱ سنه سنده سلطان سلیم ثانی سنال پاشای كوندرمك اهلایك معاوتیه تونس قتح ایتدی . بوتاریخندن اعتباراً ، استقلال اداریسی محافظه ایتك شرطیه ، جزاړله برلكده دولت علیه مك ایالتی اولدی .

۱۲۲۶ سنه سنده فرانسزلر جزاړه كیردیلر . استیلا لرینه وسیله اولق اوزرمده شونی بولدیلر : فرانسه یكرمی سنه قدر نزدنده آلیقویق اولدینی ارزاق یارم سندن طولای جزاړه یدی میلیون فراق بورحلی ایدی . بویاره مك ایكی بچق میلیونی ویرمك ایسته مدی . سبب اوله رقه ده

هر نه قدر صادق بکک اطرافنده بولونانلر کندیسنه برچوق نصیحتلر ایتیش ؛ دولت علیه عثمانیه نك اوامرینه صاریلهرق بومعاهده بی قبول ایتیمسی ایچون اصرارده بولونمش ایدیسهلرده فرانسزلرک تهدیداتنه دایانه مایه رق معاهده بی ملنک نه خبری، نه رضاسی اولقسزین مهرله دی.

معاهده نك نهوضه سی . — فرانسه قوه عسکریه سی تونس و فرانسز قوای عسکریه سی آره سننده اتفاق حاصل اولونجه به قدر تأمین نظام و آسایش ایچون اقتضا ایدن مرکز لرده اقامت ایده جک . (حال بوکه اداره محلیه آسایش عمومی بی تأمین مقتدر ایدی .) فرانسه حکومتی تونس بکنی ظهور ایده جک، یاخود مملکتک راحتی قاجیره حق هر درلو ته لک به قارشی حمایه ایده جک . تونس حکومتیله اوروپا حکومتلری آره سننده منعقد بالجله معاهداتک تنفیذ احکامنه طوغرودن طوغرویه فرانسه حکومتی باقه حق . ممالک اجنبیه ده کی فرانسه سفیرلری اورالرده کی تونس لیلرک مصالح و منافعی حمایه ایده جک . حدودده وسوا حله عصیان ایدن قبائل تضمینات حربیه اعطاسیله مکلف طوتوله جق . تونس بکی تونس اسلحه و مهمات حربیه اداخلتک منعی تأمین ایده جک . مملکتک دیون همومیه سی تأدییه ایچون برترتیب مالی اساسی وضع ایتیه فرانسه حکومتک حق اوله جق .

معاهده نك ایچ یوزی . — نه قدر سطحی بر نظرله باقیلیرسه باقیلیرسن، بومعاهده نك سزایا مکر و خدعه دن عبارت اولدینی کوزه چاربار . فرانسزلر مملکتده کی قوه مساحه بی طوغرودن طوغرویه کندی الله آلتی ؛ خارجیه سی ، مالییه سی دست تحکمه کچیرمک ؛ تونس بکنی ده بوقطعه اوزرنده کی حقوقی مسلم اولان دولت عثمانیه نك طلب حق ایله قیامی حالنده حمایه قالدیشمق ایسته یوز . الک غیری وطنی مدافعه ایچون قالقان و بکاری طرفدن اغفال اولوب آنسزین فرانسز عسکرینک هجرت معروض قالان یرلی اهالی بی تضمینات حربیه بحکوم ایتیمی ؛ اداره محلیه نك آسایش عمومی بی تأمین ایده بیله جک خاله کلدیکی فرانسه حکومتجه تصدیق اولونجه به دکن قوه عسکریه نك تندید اقامتی مسالسی در . حال بوکه اداره محلیه آسایش عمومی بی تأمین مقتدر اولدینی کوی بیک اوچوز سنه دن بری ده بالفعل کوسترمشدی . فرانسزلرک بمالیه و مالییه احداث ایتدکلری مناسبتسز حالات استثنای ایدلرکی تقدر آسایش مملکتک هیچ برخلل طاری اولامشیدی . لکن انصافدن ، ایدن عاری اولان بر قوت بوندن ده ا زیاده یا بقدن چکنمز .

دولت عثمانیه نك پروتسرسی . — فرانسزلرک تونس اشغال ایلدکلری خبری آلیر آلاز ، دولت عثمانیه اوروپا دولتلری نزدنده پروتستوده بولوندی . تونسک سلطنت عثمانیه نك اجزای متممه سندن برجزؤ اولدینی دلائل قطعیله اثبات ایتدی . نه کیم امرانک سلطان طرفدن تعیین اولونمش ، آره ده تعاطی اولونان القاب

و مخبرات رسمیه ، نام پادشاهینک خطیه کرده ذکر اولونمش و اوراق رسمیه ده طغرای هایونک بولونمش ، الحاصل پارسده عقد اولونان تونس استقراضی مسئله سننده اوچنجی ناپولیونک خارجیه ناظری طرفدن : « بواسطه رضاک عقدی صحیح اوله بیلمک ایچون باب عالینک رضاسی طلب ایدمک لازمدر . » دینیلیمسی اودلائل جمله سندن ایدی .

فرانسزلرک بومعاهده ایدره اکتفا ایتیملری . — تونسک حقوقی باشند آشای ابطال ایدن بومعاهده فرانسزلره کافی کلز اولدی . بوسپتون خارجیه جیقیدیلر . رجال مملکتک اومعاهده نك موادی قاله آلمی ، یاخود مندرجاتی موجبجه عمل اولونمش طلب ایتیمی صورت قطعیله منع ایتدیلر . اولا معاهده نك متنه ، صوکره فرانسزلرک — آشاییده برنبده بحث ایده جکمز — حرکاتنه باقاندلر کورورلرکه بومعاهده بی تمامیه دیکشدر مشلر و برطاقم زواند علاوه ایتیشلردر ، که بوخصوصده امیر لقیله آلداتمش اولدکلری بعض یمسه لرده معاوضی سبق ایتشدر . ذاتاً قارشینسنده قولی طوته بیله جک کیمسه کورمین هر ظالم بوسورتله حرکت ایدر .

فرانسزلرک تونس صاحب مطلق کسبلرلی . — تونس و جزائر قطعه سنک الک کوچو کندن الک بویوکنه وارنجیه قدر بوتون شونی بونلر اداره ایتیه باشلادیلر . اهالینک النده هیچ برایش قلمادی . عسکرلک ، امور مالییه ، امور اداریه ، سیاسییه ، عدلیه ، تمامیه بونلرک نه بکدی . اگر تونسده مسلمان برامیر ، یاخود وزیر اولدینی ایشیدیرسه کز بیلمایسکیزکه بوامیر ، یاخود وزیر اوراق اوزرنده مهرلریله ، امضالریله خلک سادهدل قسمی آلداتمش ایچون اقامه ایدیش برر هیکلدن باشقه برشی دکلدز .

استبدادلی روسو اداره لری . — جزائرده فرانسزلر حقنده جاری اولان قانون فرانسه قانونی در . لکن مسلمانلر حقنده معین بر قانون اولایوب امللری و غرضلری وجهله حکم ایدرلر . تونس وزراتنک قسم اولی ، که کاتب عمومینک النده در ، بوده بر قانونه استناد ایتکسزین اجرای حکم ایدر . اکثر وقایعهده استنطاقه بیله لزوم کورمز .

عدلیه نك قانونی وارسهده تطبیقنده قانونسزلقلر حکم ایدر و مسلمانلره کلنجه بوقانونلر اجرا ایدیلر . بناء علیه عدلیه دائره سی احکامنده مستبد اولان دیگر دوائر منزله سننده در .

فرانسزلر تربیه صحیحیه . مالک اولیان ، یاخود فطرتی استبداد ایله مفسطور اولان مأمورلری مملکتک مسلط ایدوب تبعه بی بیزار ایدرلر و فرانسز مراقبه مأمورلرینک اشتراکیله اهالی به اولمدق مظلومه بولورلر .

دیگر طرفنده کی ظلملری . — اشخاصه ، ترلاره ، مبانیه ، حیواناته ، عربلره ، اشیایه ، اوراقه وضع ایتدکلری آغیر آغیر

باشلادیلر، آرتیق بویوک بویوک سرمایه‌لره احتیاج حاصل اولدی .
زیرا فردی سرمایه‌لر بخارله متحرک فابریقلر تاسیسنه، الکتریک
جهازلری اعمالنه کافی کله‌مزدی . رصد، هیئت، طبوغرافیا،
جغرافیا و سائریمه متعلق علمی آلات ایله طوقومه، بویامه، اکمه،
بیجه کی ایشلره مقتضی آلات زراعتیه اولیه برر کیشیک ثروتیه
وجوده کتیریه‌مزدی .

آوروپالیلر بو حقیقتی بخار قوتنک کشف اولندی کوندن اعتباراً
آکلادیلر . جمعیتلر، تعاون شرکتلری، زراعی سندیکلر، بانق
نامی و یردی کمز مالی مؤسسسلر میدان کتیره‌رک یر یوزنده کی خزینه‌لرک
آناختارلری بوسورته‌لله االرینه کچیردیلر؛ ارضنک دیگر قطعه‌لرنده کی
ثروت منبعلرینه ده تملک ایتدیلمو مادی اولان بوتون مدیت حاضرمنک
اساسی، کذلک ملئرک قوت واستقلالنک رکتی تشکیل ایدن مادمی
کندیلرینه حصر ایلدیلر .

شبهه یوقدرکه بو جمعیتلر، بو شرکتلر آوروپالیلره شمندوفرلر
تمدد ایتک، الکتریک، بخار آلترلی اعمال ایتک قدرتی و یرمنش؛
صوکر علوم و معارفک نشر و تعمیننه، کیمیا و حکمت مباحثک
آلایلدیکنه تعمیقنه یول آچشدر؛ که بو کونکی دنیانک روحی،
خیرینک، شرینک، سعادتک، نکبتک منبی بودر . نته‌کم
جلالنک، جالنک منبی ده بودر .

آرتیق حکمت طبعیه، کیمیا مسائلی تخری و تدقیقه بوقدر
ایلری کتیمه‌دن حاصل اولان نتایجی سردایتمه حاجت کوره‌میورم .
زیرا بشری آزوب یتیرن محاربه حاضرمنه بزمه اونکی بلیغ بر لسان
ایله تبلیغ ایدوب طوریبور .

آوروپالیلر کندیلرینه تجلی ایدن بوسر سایه‌سندمه‌درکه علملری،
صنعتلری، تجارتلری تقسیم اعمال اساسی اوزرینه بنا ایتدیلر .
ایشته تحت البحرلر دن طیاره‌لره، قرمه اوچان کونا کون واسطه‌لردن
دکزلری یاران کیلره، جهنملر قوصان افواه ناریه‌دن حیاتلر قورتاران
وسائط طبعیه و ارنجهیه قدر دستکاهلرک وجوده کتیردیکی بوتون
مأثر هب بواساسک محسولیدر .

آوروپالیلر کندیلرینه تجلی ایدن بوسر سایه‌سندمه‌درکه خیرک،
شرک، سعادتک، سفالتک آناختارلری االرینه کچیره‌رک انواع
خیر و سعادتدن ایسته‌دکلری کندیلرینه آیریدیلر؛ کونا کون شر
وسفالتدن، جور و مظلاندن ده ایسته‌دکلری دیگر امتلر آره‌سندمه کی
غافلرک باشلرینه یاغیدریدیلر . مدخش یکونلره بالغ اولان سرمایه‌لریله
اولهو و سفاهته دالمش امتلر اوزرینه مسلط اولیدیلر، بدایتده
کوستردکلری ظاهری برطافم مساعدات ایله کندیلرینی آولامیه
باشلادیلر . اونلرده بو پارلاق آلتونلر قارشوسنده سرسملش‌بنجه
آغیر آغیر شرائط، آلتدن قالقیلماز تکالیف زنجیرلریله شکارلری
صیم صیقی باغلادیلر . آله جقلری ده اللرنده کی مهلک، مخرب وسائط
قهر و تدمیر ایله ضیاع تهلک‌سندن حمایه ایتدیلر .

ویرکولرله اهالی بی صوک درجه‌ده ضرورته دوشوردیلر . بو ویرکولرک
کافه‌سی یرلیرک اوزرینه یوکنمشدر . فرانسلر هیچ برشی ویرمزلر .
حتی ۱۹۰۸ سنه میلادیسنده کی استاتستیکدن اکلاشلدیغنه نظر آیرلی
اهالینک یدنده بولونان ۲,۵۱۹,۷۸۵ هکتار اراضیدن حکومت
۱۷,۰۰۰,۰۰۰ فرانق آلمشکن فرانسلرک اکدکلری ۴۱۵, ۹۹
هکتار اراضیدن برساتیم بیله آلامشدر . تونسده کی اجنیلر ارباب صنایع
اوزرینه طرح اولونان ویرکولردن هیچ برشی ویرمزلر . آتجق
کندیلرندن بعض مزروعات ایچون عشرک عشری آلتیر .

منافعک فرانسلره انحصاری — فرانسلر تونسیلرک موظف
اولدکلری تکالیفدن هیچ برشی ادا ایتمه‌دکدن باشقه بوتون مصالحده
یالکز بولرک منفعتی کوزمه‌دیله‌رک یرلیر خاطرهمیله کتیریلر؛ مثلاً
شمندوفرلر، شوسلر تاسیس و انشاسی کی تشبثاتی نظردقه آیرسه‌ق
کورورزکه بردمیر یول شعبه‌سی تمیدایدیلک، یاخود بر شوسه آچیلماق
ایچون نامتاهی باره صرف اولنور . مقصد ایسه، بر قاج فرانسلرک
منفعت خصوصیه‌سنه خدمتدن عبارتدر . ایسترسه بوتشبت بوتون
تونسیلرک ضررینه اولسون .

مجلس شورا . — ۱۳۲۹ سنه هجریه‌سندمه فرانسلر تونسده
بر مجلس شورا وجوده کتیریدیلر . بو مجلس فرانسه نائب حکومتیه
کاملاً فرانسلر اولان دواثر ناظرلرندن، برده‌اتوز سکزی تونسده
مقیم فرانسلردن و اون بشی یرلی اهالیدن منتخب اعضادن مرکبدر .
بونلری طوغرودن طوغرویه حکومت انتخاب ایدر . شورادن مقصد
مستعمره جیلکک متبادیاً ایلری کتیمه‌سنی تأمین ایدمک لایحه‌لری
عرض ایتمکدن عبارت اولوب شتون و مصالح مملکته باقی صلاحیتی
داخلده دکدر . بو جهت فرانسلر مأمورلرینک امتیازاتندن در .
جزاژده‌ده بوکا بکزر بر مجلس شورا واردر . اوراده کی فرانسلر
وکیللری کندیلری انتخاب ایدرلر . لکن اهالینک وکیللری دینیلن
اشخاصه کلنجه بونلر آزلقلریله برابر طوغرودن طوغریه حکومتجه
تعین اولنورلر .

شیخ صالح الشریف

عالم اسلام

خسته‌لقلری و چاره‌لری

مردمانی زنجاری سرمدک:

معلومدرکه اسکی دورلرده بشریتک احتیاجاتی محدود ایدی؛
تکاملنه خدمت ایدمک صنایع خصوصنده کی مطالبی ده اولسبتده آزدی .
ولناکه انسانلر بخار و الکتریک قوتلری کندی خدمتلرنده استفاده